

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M.M.**, narodený X., podnikateľ bytom S.X., S., IČO: X., zast. advokátom JUDr. I.Š., so sídlom Advokátka kancelária, S., ul. S.X., proti žalovanému: **A.**, a.s. so sídlom v B., D.X., IČO: X., **o zaplatenie sumy vo výške 500 400,- Sk**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 5 Cb 441/01-131 zo dňa 10. septembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky medzitímny rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 5 Cb 441/01-131 zo dňa 10. septembra 2007 **z r u š u j e** a vec v r a c i a Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 5 Cb 114/01-131 zo dňa 10.9.2007 rozhodol tak, že základ nároku je opodstatnený. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca si uplatnil právo na zaplatenie sumy 500 400,- Sk so 17,6% úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 17.11.2000 do zaplatenia ako nárok na plnenie z poistnej udalosti z titulu škody na motorovom vozidle škoda Oktávia 1,6 GLX, ŠPZ: X. Citoval jeho rozhodnutie č.k. 5 Cb 441/01-95, ktorým návrh zamietol z dôvodu, že žalobca nepreukázal dôkazné bremeno v tom zmysle, že ten kto viedol motorové vozidlo v čase dopravnej nehody, spĺňal podmienku, že mal vodičské oprávnenie, ktorý názor vychádzal z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 5 Obo 332/02-67. Ďalej uviedol, že návrh žalobcu uznesením č.k. 2NcCb – 49 povolil obnovu konania vedeného na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 5 Cb 441/01 a to podľa § 228 ods. 1 O.s.p., proti ktorému uzneseniu sa žalovaný neodvolal.

Uviedol, že obnovu konania pripustil po výsluchu J.D., narodeného X., bytom B., K.X., ktorý svedok uviedol, že v čase dopravnej nehody, ktorá sa stala 2.7.1999 bol držiteľom vodičského oprávnenia na vedenie osobných motorových vozidiel v časti C a v časti D a že toho istého dňa viedol motorové vozidlo patriace žalobcovi, pričom na ceste z B. pri obci D. zišiel z cesty do priekopy a zastavil až pri betónovom stĺpe a že na ďalší priebeh udalosti si nepamätá. Z tejto výpovede konajúci súd zistil, že svedok si taktiež nepamätá čo robil ďalej, v súvislosti s dopravnou nehodou vyšetovaný nebol a ani sám sa na polícii neprihlásil. Z jeho výpovede konajúci súd zistil, potvrdenie výpovede N.M., ktorý mu v čase dopravnej nehody zveril motorové vozidlo a že N.M. ho okamžite spoznal a že aj on spoznal svedka N.M. Citoval poisťné podmienky konkrétne čl. 9/I/d § 120 ods. 1 O.s.p., § 152 ods. 2 O.s.p. a uviedol, že nespornou podmienkou pre poisťné plnenie v prípade poškodenia, alebo zničenia vozidla haváriou je, aby osoba, ktorá viedla vozidlo, mala príslušné vodičské oprávnenie, teda tak, ako je to v poisťnej zmluve a jej prílohách vymedzené, a treba to vykladať tak, že ten, kto sa plnenia z poisťnej udalosti domáha, musí splnenie podmienky preukázať. Konštatoval, že v tomto spore dôkazné bremeno žalobca uniesol, a že žalovaný nepreukázal opak, preto súd postupom podľa § 152 ods. 2 O.s.p. rozhodol najprv o opodstatnenosti nároku žalobcu týmto medzitímnym rozsudkom.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podaním doručeným súdu dňa 12.11.2007 sa žalovaný odvolal a prvostupňové rozhodnutie označil za nesprávne. Namietal, že v konaní nebolo preukázané, že motorové vozidlo v čase dopravnej nehody, viedol práve J.D. Za preukázané označil iba to, že žalobca v čase dopravnej nehody nebol prítomný na území Slovenskej republiky a že jeho motorové vozidlo odovzdal spoločníkovi N.M., ktorý mal osobne toto vozidlo doviezť do S. Uviedol, že z dôvodu, že N.M. požil alkoholické nápoje, požiadal z videnia známeho muža, ktorý ho dovezol spolu s ďalšími dievčatami späť do S. a potom cestou do S. došlo k dopravnej nehode. Ďalej uviedol, že v čase dopravnej nehody sa údajne v aute viezli K.D., A.D., ktoré vo svojich výpovediach potvrdili, že v čase dopravnej nehody motorové vozidlo viedol neznámy muž. Žalovaný poukázal na výpoveď svedkyne A.S., ktorá bývala v dome pri mieste nehody a vypovedala, že keď sa chystala do práce, v dome počula silný buchot, ale podľa jej tvrdenia uviedla, čo sa udialo. Podľa jej tvrdenia však nevidela z auta nikoho utekať od momentu, kedy auto zaregistrovala. Žalovaný uviedol, že v trestnom konaní, ktoré sa viedlo v súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou verziu, dopravnej nehody, pri ktorej mal viesť motorové vozidlo vtedy neznámy vodič, potvrdili iba

svedkovia, ktorí sa navzájom poznali. Žalovaný poukázal však na výpoveď svedkyne S., ktorá uviedla, že z motorového vozidla nevidela nikoho utekať, čím podľa žalovaného spochybnila, že auto viezol neznámy muž, keď svedkyňa videla iba jediného muža a to bol N.M. Žalovaný spochybňoval chovanie J.D, ktorý podľa vlastného tvrdenia mal pri dopravnej nehode narazený iba nos, ale si nepamätal, čo robil bezprostredne po havárii. Podľa žalovaného nemožno výpoveď J.D. považovať za hodnovernú a na základe jeho výpovede, nárok žalobcu uznať za opodstatnený. Žalovaný poukázal aj na to, že žalobca počas celého konania sa nesnažil uviesť osobu, ktorá motorové vozidlo viedla v čase dopravnej nehody a tvrdil, že je to žalovaný, koho povinnosťou je, aby preukázal, že motorové vozidlo viedol vodič, ktorý nemal vodičské oprávnenie. Žalovaný namietal, že keďže žalobca v oznámení poistnej udalosti neuviedol, kto viedol motorové vozidlo, a teda nesplnil ani povinnosť preukázať, že osoba, ktorá mala viesť motorové vozidlo v čase dopravnej nehody, mala predpísané vodičské oprávnenie. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a žalobu zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 101 ods. 2 O.s.p., na pojednávaní zvolanom na deň 11.11.2008, za neúčasti právneho zástupcu žalobcu, ktorý jeho neúčast' ospravedlnil a pojednávanie nežiadal odročit'.

Predmetom odvolania je medzitímny rozsudok, ktorým prvostupňový súd rozhodol, že základ nároku na právo na poistné plnenie, je opodstatnený. Základnou otázkou je posúdiť, či prvostupňový súd dospel k správne mu záveru, keď konštatoval, že žalobcovi právo na plnenie poistnej zmluvy vzniklo, nakoľko žalobca splnil podmienky pre vznik nároku na poistné plnenie v súlade s poistnými podmienkami, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy. Z predložených dokladov vyplýva, že medzi žalovaným S., a.s. a M.M., je uzavretá poistka č. 21/1 na motorové vozidlo osobné Oktávia 1,6 GLX rok výroby 1998, z ktorej právo na poistné plnenie, žalobca uplatňuje. Z doposiaľ vykonaného dokazovania nie je sporné, že v čase dopravnej nehody, sa motorovým vozidlom, na ktoré sa poistná zmluva vzťahuje, neprepravoval poistený M.M., ale jeho spoločník N.M., ktorému osobné motorové vozidlo zapožičal. Z predložených dôkazov je zrejmé, že o tomto nároku prvostupňový súd už rozhodoval a že taktiež vo veci rozhodoval ako odvolací súd Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 5 Obo 332/01 zo dňa 16.12.2003, keď v odôvodnení tohto uznesenia uviedol, že nespornou podmienkou pre poistné plnenie v prípade poškodenia, alebo zničenia

vozidla haváriou, je, aby osoba, ktorá viedla vozidlo, mala príslušné vodičské oprávnenie tak, ako je to uvedené v poisťnej zmluve a jej prílohách výslovne vymedzené, a treba to vykladať tak, že ten, kto sa plnenia z poisťnej udalosti domáha, musí splnenie tejto podmienky preukázať. Z predložených dôkazov jednoznačne vyplýva, že žalobca počas celého konania nevedel preukázať splnenie tejto podmienky a tvrdil, že je povinnosťou žalovaného preukázať, že vodič motorového vozidla, vodičské oprávnenie nemal, a teda ani sa nesnažil pri uplatnení nároku z poisťnej zmluvy, podmienku pre priznanie nároku na poistné plnenie splniť. Z citovaného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je zrejmé, že s týmto tvrdením sa odvolací súd nestotožnil, keď konštatoval, že je potrebné, aby poistený preukázal, že ten kto vozidlo viedol, splňal túto podmienku a nemožno tvrdiť, že ide o dokazovanie negatívnej skutočnosti. Z predložených dokladov je taktiež zrejmé, že žalobca ani v novom konaní splnenie tejto podmienky pre priznanie nároku na uplatňované poistné plnenie nepreukázal, na základe čoho právoplatným rozsudkom zo dňa 18.1.2005 bol jeho nárok ako nepreukázaný, zamietnutý. Žalobca od podania žaloby (13.8.2001) až v roku 2006, teda po piatich rokoch od podania návrhu, začal preukazovať splnenie poisťnej podmienky, na základe čoho navrhol povoliť obnovu konania, ktorá bola uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 2 NcCb 02/05-106, povolená. Zo zdôvodnenia prvostupňového súdu, ktorým tento súd návrhu, čo do základu nároku vyhovel, vyplýva, že pri posúdení splnenia poisťnej podmienky žalobcom preukázať, že vodič, ktorý viedol v čase dopravnej nehody motorové vozidlo, mal vodičské oprávnenie, vychádzal z tvrdenia N.M., že v čase dopravnej nehody viedol motorové vozidlo vodič J.D., ktorý toto tvrdenie nespochybnil, čo vyplýva z jeho výpovede uvedenej na liste č. 44 vedeného v konaní 2NcCb 12/05, podľa ktorej výpovede J.D. viedol motorové vozidlo Škoda Octavia na požiadanie N.M., že bol držiteľom vodičského oprávnenia od 15.6.1993 a že v čase dopravnej nehody 2.7.1999, nemal zadržaný vodičský preukaz. Z citovanej výpovede taktiež vyplýva, že pán N.M. a J.D. sa poznajú od momentu, čo J.D. šoféroval vozidlo Octavia. Zo zápisnice z pojednávania v tomto konaní (2NcCb 12/05-44 zo dňa 20.9.2006 taktiež vyplýva, že podľa tvrdenia žalobcu pri obhliadke motorového vozidla, bola zistená krv neznámeho pôvodu osoby, ktorá v tom čase nehody nebola prítomná vo vozidle, a keď sa porovnávala krv v prednej časti vozidla, to nebola krv ani jedného z dvoch dievčat resp. pána N., a teda bola zrejme štvrtej osoby, u ktorej sa zástupca žalobcu domnieva, že to mohla byť krv svedka, teda pána J.D. Z vyjadrenia žalobcu predloženého v odvolacom konaní dňa 10.11.2008, taktiež vyplýva že žalobca je názoru, že krv pochádza od vodiča motorového vozidla. Podľa predložených dôkazov ide iba o domnienku žalobcu, ktorá

nemôže byť dôkazom o tom, že J.D. skutočne v čase dopravnej nehody motorové vozidlo Škoda Octávia riadil, toľž keď si žiadne iné následné okolnosti nepamätá a svedkyňa A.S. jej výpoveďou prítomnosť štvrtej osoby v aute, v čase dopravnej nehody, spochybnila. Skutočnosť, že J.D. riadil v čase dopravnej nehody, potvrdil iba sám J.D., ktorý v tom čase mal evidentné následné problémy s pamäťou a N.M., ktorý mal na kladnej výpovedi záujem. Z výpovedi dievčat, ktoré sa v čase dopravnej nehody nachádzali, iba vyplýva, že motorové vozidlo viedla neznáma osoba, ale nie, že vozidlo riadil J.D. Priznanie nároku na poistné plnenie, je jednoznačne podmienené splnením podmienky zakotvenej v poistných podmienkach predloženie vodičského oprávnenia, ktorý motorové vozidlo viedol, čo je zároveň podmienené preukázaním totožnosti osoby, ktorá v čase dopravnej nehody motorové vozidlo viedla. Odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaného, že doposiaľ vykonaným dokazovaním nebolo hodnoverne preukázané, že motorové vozidlo Škoda Octávia, viedol J.D., nakoľko ide o tvrdenie svedkov žalobcu, toľž ktoré tvrdenie je spochybnené výpoveďou svedkyne A.S. Žalobca sa sám v jeho tvrdeniach odvoláva na zistenú krv v motorovom vozidle, ovšem nepreukázal, že ide o krv J.D. Pokiaľ by nebolo preukázané, že ide o krv J.D., aj dôkaz o tom, že J.D. bol v čase dopravnej nehody držiteľom vodičského oprávnenia, by bol bezpredmetný. Pre splnenie podmienky pre priznanie nároku z poistnej zmluvy, jednoznačne je potrebné preukázať, že vodič, ktorý v čase dopravnej nehody motorové vozidlo Škoda Octávia riadil, mal vodičské oprávnenie. Žalobca sa sám iba domnieva, že ide o krv toho, ktorý vodičské oprávnenie v čase dopravnej nehody mal, čo však nie je postačujúcim dôkazom pre splnenie poistnej podmienky. Pre priznanie nároku na plnenie z poistnej zmluvy je, aby osoba, ktorá viedla motorové vozidlo, mala príslušné vodičské oprávnenie, teda osoba, ktorá motorové vozidlo skutočne viedla, čo je povinnosťou žalobcu preukázať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného medzitímny rozsudok Krajského súdu v Prešove 5 Cb 441/01-131 zo dňa 10.9.2007 podľa § 221 O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V tomto konaní bude potrebné preukázať, že krv zistená z airbagu a predných dverí vozidla, ktorá nepochádza od N.M., a ani od známej osádky vozidla, je krv J.D. Z doposiaľ vykonanej krvnej expertízy je iba zrejmé, že zloženie zistenej krvi, sa nezhoduje so zložením krvi osôb známych vo vozidle. V novom konaní bude potrebné odbornou znaleckou expertízou doplniť, že zloženie krvi J.D. sa zhoduje so zložením krvi zistenej v motorovom vozidle, o ktorom zložení je toho času iba zrejmé, že

nejde o krv známej osádky motorového vozidla v čase dopravnej nehody, ale nie je znalecky dokázané, že ide o krv J.D., nakoľko žalobca sa toto iba domnieva, ale žiadnym dôkazom toto jeho tvrdenie hodnoverne nepreukázal. Iba v prípade, ak sa znalecky preukáže, že zloženie krvi, ktorá bola zistená v motorovom vozidle v čase dopravnej nehody, sa zhoduje so zložením krvi J.D., možno splnenie podmienky, že vodič J.D., bol držiteľom nepozastaveného vodičského oprávnenia, v čase dopravnej nehody považovať za splnenie podmienky pre priznanie práva na plnenie z poisťnej zmluvy, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. Pokiaľ by zistená krv v motorovom vozidle nepochádza od J.D. aj jeho prehlásenie, že v čase dopravnej nehody motorové vozidlo riadil a preukázanie jeho držby vodičského oprávnenia, by bolo bezpredmetné. V takomto prípade by nebolo jednoznačné, kto motorové vozidlo skutočne v čase dopravnej nehody riadil, keby sa v motorovom vozidle nachádzala krv ďalšej neznámej osoby.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 11. novembra 2008

**JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková